

III. medzinárodná konferencia

Spoločná energetická politika EÚ a energetická bezpečnosť Slovenska

23. – 24. november 2009, Kongresová sála MZV SR, Bratislava

*Akčný plán energetickej efektívnosti na roky
2008 – 2010*

Zákon o energetickej efektívnosti

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.

Slovenská inovačná a energetická agentúra, www.siea.gov.sk

OBSAH

I Úvod

II Akčný plán energetickej efektívnosti

III Zákon o energetickej efektívnosti

IV Záver

Úvod

Strategické dokumenty // legislatíva ES

- ✓ Energetická politiky SR, (január 2006),
- ✓ Koncepcia energetickej efektívnosti SR, (júl 2007),
- ✓ **Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008-2010, (október 2007)**
- ✓ Stratégia energetickej bezpečnosti (október 2008)

- ✓ **Smernica č. 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách,**

Úvod

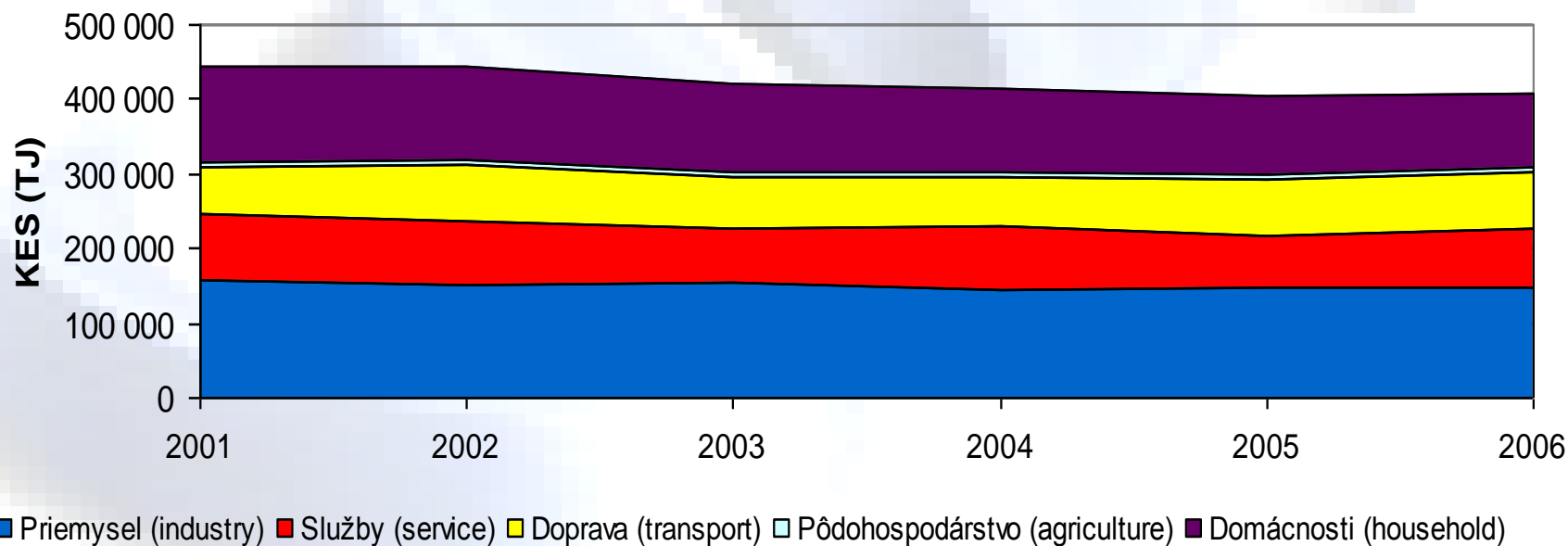
Podklady pre strategické a programové dokumenty - Konečná energetická spotreba

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Uhlie	36 159	36 139	28 891	32 708	26 232	28 722
Plynné palivá	183 590	176 892	168 457	158 759	150 427	155 073
Ropa a jej produkty	84 691	96 111	85 174	80 665	91 387	90 649
OZE	11 443	9 491	12 697	13 898	13 879	12 074
Teplo	44 303	42 804	42 998	42 083	39 883	34 786
Elektrina	84 186	81 764	82 746	86 499	82 260	85 154
<i>Celkom [TJ]</i>	<i>444 372</i>	<i>443 201</i>	<i>420 963</i>	<i>414 612</i>	<i>404 068</i>	<i>406 458</i>
Medziročná zmena.		-0,3%	-5,0%	-1,5%	-2,5%	0,6%
Kumulatívna zmena		-0,3%	-5,3%	-6,7%	-9,1%	-8,5%

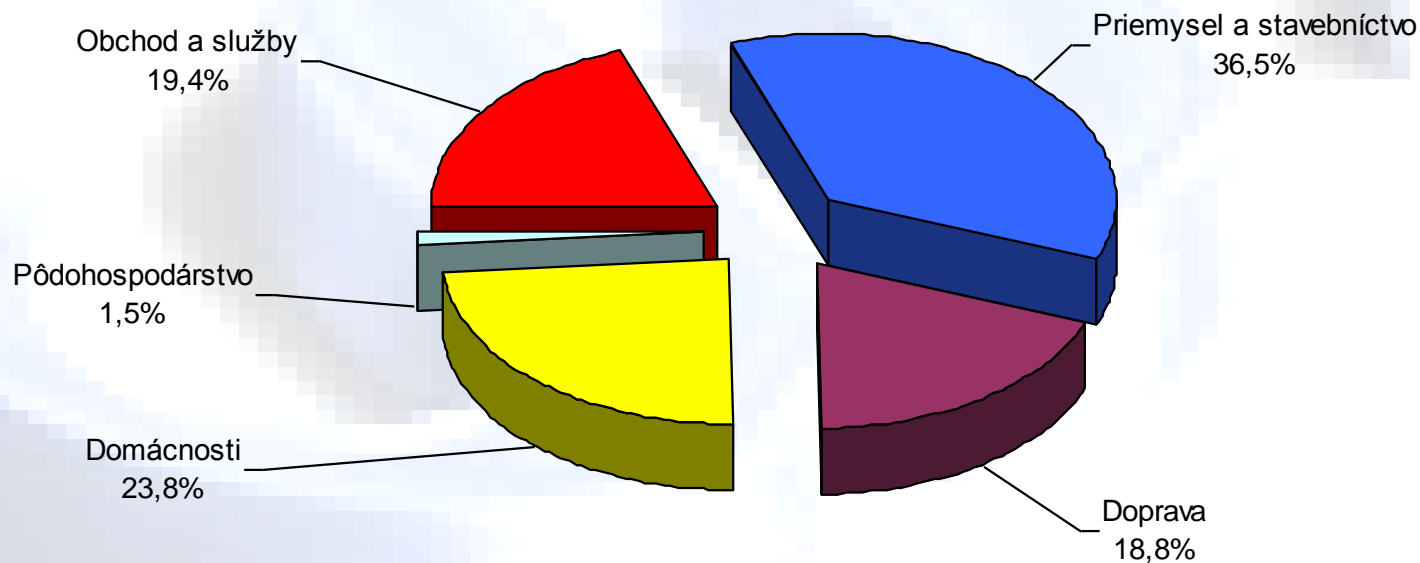
Úvod

Podklady pre strategické a programové dokumenty - Konečná energetická spotreba

Úvod

Podklady pre strategické a programové dokumenty - Konečná energetická spotreba

ÚVOD

Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008-2010

Ciel', opatrenia

- ✓ **ciel':**
 - prechodný národný indikatívny cieľ úspor energie pre tretí rok (2010) podľa článku 4 odsek 2 smernice č. 2006/32/ES a podľa Akčného plánu energetickej efektívnosti SR na roky 2008-2010 - úspory vo výške 3% konečnej energetickej spotreby t. j. 12 405 TJ

- ✓ **opatrenia:**
 - **horizontálne opatrenia,**
 - budovy,
 - spotrebiče,
 - verejný sektor,
 - priemysel a poľnohospodárstvo,
 - doprava

ÚVOD

Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008-2010

Úspory energie

✓	horizontálne opatrenia	31%
✓	budovy	11%
✓	spotrebiče	3%
✓	verejný sektor (s výnimkou budov)	3%
✓	priemysel a poľnohospodárstvo	30%
✓	doprava	22%

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 1 – predmet

- ✓ Zákon č. **476/2008 Z. z.** o efektívnosti pri používaní energie a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č.17/2007 Z. z. (**zákon o energetickej efektívnosti**)

stanovuje

- požiadavky na efektívnosť pri používaní energie (t.j. pri premene, prenose, preprave, distribúcii a spotrebe)
- povinnosti pri používaní energie (právnické osoby, fyzické osoby-podnikatelia, fyzické osoby-domácnosti),

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 2 - definície

✓ základné pojmy

- **energia** - všetky formy komerčne dostupnej energie s výnimkou leteckých palív a ťažkých vykurovacích olejov pre námornú dopravu,
- ...
- používanie energie,
- energetická efektívnosť,
- energetická náročnosť,
- energetická účinnosť,
- ...,
- energetický audit,
- ...

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 3 – koncepcia efektívnosti, akčné plány

- ✓ povinnosti pre **Ministerstvo hospodárstva SR**
 - vypracovať **konceptiu** efektívnosti pri používaní energie („konceptia“),
 - hodnotiť ciele koncepcie každých päť rokov (prvýkrát do 31. decembra 2012),
 - navrhovať zmeny a doplnenia koncepcie,
 - vypracúvať **akčný plán** efektívnosti pri používaní energie („akčný plán“) - cieľ úspor energie v SR, analýza a hodnotenie existujúcich opatrení a návrh nových opatrení na dosiahnutie cieľa úspor energie, .. (prvýkrát do 30. apríla 2011),
 - hodnotiť plnenie akčného plánu raz ročne ,
- ✓ povinnosti pre **VÚC**
 - spolupracovať pri vypracovaní a hodnotení akčného plánu

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 4 – zdroje energie

//účinnosť od 1. januára 2013//

- ✓ povinnosť pre výrobcu elektriny a výrobcu tepla zabezpečiť účinnosti zariadení na výrobu elektriny a/alebo tepla podľa osobitného predpisu pri
 - prevádzke,
 - rekonštrukcii,
 - budovaní.

- ✓ povinnosť pre výrobcu elektriny preukázať energetickým auditom možnosť dodávky využiteľného tepla pri budovaní nových zariadení na výrobu elektriny resp. rekonštrukcii existujúcich zariadení na výrobu elektriny prostredníctvom
 - spaľovacích motorov s výkonom zdroja 1 MW_e a viac,
 - spaľovacích turbín s výkonom zdroja 2 MW_e a viac,
 - iných tepelných procesov s celkovým výkonom zdroja 10 MW_e a viac,

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 5 – hodnotenie prenosu, prepravy, distribúcie a rozvodu //účinnosť od 1. januára 2010//

- ✓ ročné hodnotenie a zverejnenie výsledkov do 31. marca nasledujúceho roka vykoná
 - prevádzkovateľ prenosovej sústavy a prevádzkovateľ distribučnej sústavy elektriny,
 - prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete zemného plynu,
 - prevádzkovateľ potrubí na prepravu pohonných látok alebo prevádzkovateľ potrubí na prepravu ropy,
 - prevádzkovateľ verejného rozvodu tepla,
 - prevádzkovateľ verejných vodovodov a verejných kanalizácií
- ⇒ hodnotenie prevádzkovateľa vykonajú podľa osobitného predpisu (môžu ho vykonať vlastnými zamestnancami resp. ho zabezpečia prostredníctvom externého subjektu)

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 6, 7 – spotreba energie v budovách

//do 5 rokov po nadobudnutí účinnosti zákona t. j. do 31. decembra 2013//

- ✓ **vlastník (resp. správca)** nevýrobnej budovy s úžitkovou plochou nad **1000 m²** (tzv. „veľká budova“) s ústredným teplovodným vykurovaním je povinný
 - udržiavať hydraulicky vyregulovanú vykurovaciu sústavu a rozvody teplej vody,
 - vybaviť sústavu tepelných zariadení slúžiacich na vykurovanie automatickou reguláciou parametrov teplonosnej látky na každom tepelnom spotrebiči,
 - opatriť rozvody tepla a teplej vody vhodnou tepelnou izoláciou,
 - poskytnúť prevádzkovateľovi monitorovacieho systému súbor údajov o celkovej spotrebe energie za predchádzajúci kalendárny rok, ak o to prevádzkovateľ monitorovacieho systému požiada.

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 8– energetický audit, príloha 1

- ✓ spotrebiteľ energie v priemysle a pôdohospodárstve je povinný
 - vyhodnotiť energetickú náročnosť výroby energetickým auditom (príloha č. 1),
 - aktualizovať energetickú náročnosť energetickým auditom raz za päť rokov,

spotrebiteľ energie	celková ročná spotreba energie (priemer za tri roky) [MWh]	lehota hodnotenia
priemysel	od 5 500 do 20 000	do 31. decembra 2011
	nad 20 000	do 31. decembra 2013
pôdohospodárstvo	od 2 500 do 10 000	do 31. decembra 2011
	nad 10 000	do 31. decembra 2013

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 8 – energetický audit,

- ✓ energetický audit vykonáva energetický audítor (fyzická osoba zapísaná v zozname energetických audítorov MH SR resp. osoba iného členského štátu EÚ, ak je držiteľom oprávnenia na výkon činnosti energetického audítora podľa právnych predpisov iného členského štátu EÚ),
- ✓ postup pri výkone energetického auditu, obsah písomnej správy a súbor údajov na monitorovanie efektívnosti pri používaní podľa osobitného predpisu (vyhláška MH SR č. 429/2009 Z. z.)
- ✓ energetická certifikácia **budovy** podľa osobitného predpisu sa považuje za energetický audit podľa tohto zákona.

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 9 – energetický audítor

- ✓ fyzická osoba, ktorá je zapísaná v zozname energetických audítorov //zoznam energetických audítorov vedie MH SR//
 - bezúhonnosť (vzhľadom na trestný čin proti majetku),
 - odborné vzdelanie - ukončené vysokoškolské vzdelanie technického zamerania, ekonomického zamerania alebo prírodovedného smeru so zameraním na matematiku, fyziku alebo chémiu,
 - odborná prax v oblasti energetického poradenstva alebo technicko-ekonomických analýz pri používaní energie (VŠ 1. stupeň / 4 roky praxe, VŠ 2. stupeň / 3 roky praxe),
 - skúška odbornej spôsobilosti resp. doklad o absolvovaní kurzu „Energetický audítor“, vydaný Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou a jej právnymi predchodcami,
 - povinnosť zúčastniť sa raz za tri roky aktualizácie odbornej prípravy (prvýkrát najneskôr do troch rokov odo dňa zápisu do zoznamu)

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 10 – energetické služby

- ✓ energetická služba – služba na dosiahnutie efektívnosti pri používaní energie a dosiahnutie hmotného prospechu alebo inej výhody pre zmluvné strany
 - spracovanie energetických analýz a **energetických auditov**,
 - návrh projektu zameraného na efektívnosť pri používaní energie a jeho realizácia,
 - prevádzka a údržba energetických zariadení,
 - monitorovanie a hodnotenie úspor energie,
 - zabezpečenie palív a energie za účelom poskytovania výkonov najmä v oblasti kvality vnútornej klímy v budovách, osvetlenia, prevádzky zariadení spotrebúvajúcich energiu,
 - dodávka energetických zariadení.

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 11 – monitorovanie EE, poskytovanie a spracovanie údajov

- ✓ Sledovať, vyhodnocovať a každoročne do 31. marca zaslať prevádzkovateľovi monitorovacieho systému údaje o svojej celkovej spotrebe energie za predchádzajúci kalendárny rok sú povinné
 - **ústredné orgány štátnej správy a organizácie v ich zriaďovateľskej pôsobnosti** s výnimkou orgánov štátnej správy podľa § 12,
 - //sledovať a vyhodnocovať od 1. januára 2009, prvý raz zaslať údaje do 31. marca 2010//,
 - **obce a vyššie územné celky**
 - // sledovať a vyhodnocovať od 1. januára 2013, prvý raz zaslať údaje do 31. marca 2014 //,

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 11 – monitorovanie EE, poskytovanie a spracovanie údajov

- ✓ Právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá nakupuje energiu na účely ďalšieho predaja (ďalej len „**obchodná energetická spoločnosť**“)
- ✓ obchodné energetické spoločnosti s výnimkou „malých“ obchodných energetických spoločností (t.j. takých, ktoré predávajú menej ako ekvivalent 30 GWh energie za rok alebo zamestnávajú menej ako päť osôb alebo ktorých ročný obrat alebo ročná súvaha neprekračuje 1 milión EUR) poskytnú **raz ročne** súhrnné štruktúrované údaje o svojich odberateľoch alebo konečných spotrebiteľoch prevádzkovateľovi monitorovacieho systému ... do 31. marca za predchádzajúci kalendárny rok
//prvý raz zaslať údaje do 31. marca 2010//,

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 11 – monitorovanie EE, poskytovanie a spracovanie údajov

//od 1. januára 2009//

- ✓ Obchodná energetická spoločnosť a dodávateľ, ktorý rozpočítava množstvo dodaného tepla konečnému spotrebiteľovi, alebo odberateľ, ktorý rozpočítava množstvo dodaného tepla konečnému spotrebiteľovi, predkladajú spotrebiteľom energie prehľadným spôsobom v účtoch, zmluvách a potvrdeniach informácie o
 - súčasnej skutočnej cene energie a skutočnej spotrebe energie,
 - súčasnej spotrebe energie spotrebiteľa a spotrebe za rovnaké obdobie predchádzajúceho roka, pokiaľ je to možné v grafickej podobe,
 - spotrebe energie v porovnaní s priemernou, normalizovanou alebo referenčnou spotrebou energie v rovnakej skupine spotrebiteľov,
 - kontaktných údajoch organizácií, ktoré poskytujú informácie o dostupných opatreniach na zvýšenie efektívnosti pri používaní energie, o priemerných, normalizovaných alebo referenčných spotrebách energie rôznych skupín spotrebiteľov a technických špecifikáciách zariadení využívajúcich energiu.

Zákon o energetickej efektívnosti

Čl. I § 11 – monitorovanie EE, poskytovanie a spracovanie údajov

- ✓ Organizácia určená Ministerstvom hospodárstva SR
 - zabezpečuje prevádzku monitorovacieho systému efektívnosti pri používaní energie, zverejňuje výsledky hodnotenia prevádzkovateľov podľa § 5,
 - vykonáva skúšky odbornej spôsobilosti a vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti, vykonáva aktualizáčn é odborné školenia,
 - vyhodnocuje súbory údajov zaslané energetickými audítormi,
 - sleduje, vyhodnocuje a zverejňuje údaje o efektívnosti pri používaní energie v jednotlivých sektoroch,
 - ...
 - vypracúva vzory zmlúv o poskytnutí energetických služieb a použití finančných nástrojov na dosiahnutie úspor energie
 - → SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA

ZÁVER

Stratégia energetickej bezpečnosti SR - dlhodobé ciele

✓ 2008-2016

- dosiahnuť za 9 rokov kumulovanú hodnotu úspor vo výške **9 %** konečnej energetickej spotreby (**37 215 TJ**),
(kvantifikácia za obdobie posledných päť rokov pred prijatím smernice č. 2006/32/ES t. j. údaje za roky 2001 ÷ 2005),

✓ 2017-2021

- ročný cieľ úspor **0,5%** konečnej energetickej spotreby

✓ 2022-2030

- ročný cieľ úspor **0,1%** konečnej energetickej spotreby

Ďakujem za pozornosť!

Dr. Ing. Kvetoslava Šoltésová, CSc.,
kvetoslava.soltesova@siea.gov.sk

